

Välfärdsområdesstyrelsen 10.10.2022 § 132

§ 132

Införande av Västra Nylands räddningsverks tillsyns- och serviceavgifter från och med den 1 januari 2023 (VOF)

Beredning och upplysningar:
Ihamäki Veli-Pekka
Markkanen Kimmo
fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. införa Västra Nylands räddningsverks tillsyns- och serviceavgifter, som ingår i bilagan, från och med den 1 januari 2023 och
2. bemyndiga räddningsdirektören att vid behov tillsammans med beställaren komma överens om storleken på avgiften som tas ut för icke-lagstadgade uppgifter.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) ska välfärdsområdesfullmäktige bland annat ansvara för välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Välfärdsområdesfullmäktige får i förvaltningsstadgan delegera beslutanderätt till andra organ i välfärdsområdet, förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Beslutanderätt får dock inte delegeras i ärenden som välfärdsområdesfullmäktige enligt bestämmelserna i denna lag eller i någon annan lag ska besluta om (96 §). Enligt 22 § ska välfärdsområdesfullmäktige fatta beslut bland annat om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Enligt 140 § i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar. Räddningsverkets lagstadgade uppgifter är avgiftsfria, om det inte separat har bestämts att de är avgiftsbelagda. Bestämmelser om räddningsväsendets avgifter finns både i räddningslagen och i lagstiftningen om kemikalier och explosiva varor.

Avgifter som tas ut med stöd av räddningslagen

Avgifterna enligt räddningslagen får tas ut av objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren. I räddningslagen (379/2011)

fastställs vissa avgiftsbelagda prestationer på så sätt att räddningsverket kan ta ut en avgift för (96 §):

- 1) brandsyn eller annan tillsynsåtgärd enligt den tillsynsplan som avses i 79 §,
- 2) uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmanläggning som är ansluten till nödcentralen,
- 3) uppdrag som är avgiftsbelagda enligt vad som föreskrivs särskilt i någon annan lag.

I 99 a § i räddningslagen ingår bestämmelser om ersättning för kostnaderna för bekämpning av oljeskador och fartygskemikalieolyckor:

- Den myndighet som ansvarar för bekämpningen av oljeskador och fartygskemikalieolyckor samt myndigheter som deltagit i eller gett handräckning vid bekämpningen har rätt att av den som ansvarar för skadan eller olyckan eller av dennes försäkringsgivare få ersättning för de kostnader som bekämpningen medfört i enlighet med vad som i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994), sjölagen (674/1994), trafikförsäkringslagen (460/2016), lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) eller någon annan lag föreskrivs om ersättning för miljöskador.
- Bestämmelser om rätten för den myndighet som ansvarar för bekämpningen av oljeskador och myndigheter som deltagit i bekämpningen eller gett handräckning vid den att ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för oljebekämpning finns i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004). I fråga om rätten för den myndighet som ansvarar för bekämpningen och för myndigheter som deltagit i bekämpningen eller lämnat handräckning vid den att få ersättning ur internationella oljeskadefonden tillämpas vad som avtalats om detta på ett för Finland bindande sätt.

Allmänt

Räddningsverken i Helsingfors, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland (HIKLU) har infört enhetliga avgifter från och med början av 2020. Taxan har uppdaterats i samarbete mellan räddningsverken i HIKLU-området och i den gjordes tekniska ändringar under 2021. Därtill har avgifterna varje år varit föremål för en indexhöjning. För att garantera en enhetlig kundservice håller räddningsverkens partnernetverk på att bereda nationellt enhetliga avgifter. Arbetet pågår fortfarande och de nationellt enhetliga avgifterna lär bli färdigställda för 2024. Enligt ett gemensamt beslut av räddningsverken i HIKLU-området föreslås det att serviceavgifterna för 2023 höjs utgående från prisindex för kommunernas basservice med 2,4 %. I avgifterna används jämna euro som avrundas nedåt.

Enligt 96 § i räddningslagen (379/2011) ska taxorna motsvara totalkostnaderna för produktionen av servicen. På grund av detta har man i förenhetligandet av taxorna tillämpat principen om den lägsta avgiften vid räddningsverken i HIKLU-området. Avgifterna har räknats ut enligt nationella anvisningar och etablerad praxis, på enhetliga bestämningsgrunder.

Bestämningsgrunder för avgifter som tas ut för tillsynsuppgifter

Avgifterna motsvarar till storleken högst räddningsväsendets totalkostnader för produktionen av prestationen. Avgiften för tillsynsåtgärder består av en grunddel och en timersättning. I fråga om

tillsynsobjekt innehåller grunddelen två timmar tillsynsarbete på platsen. För den arbetstid som överstiger två timmar tas timdebitering ut för varje påbörjad timme. För en brandsyn debiteras högst för arbetstimmarna under två dagar (15 timmar). I fråga om bostadshus innehåller grunddelen en timme arbete. Utöver tillsynsavgifterna uppbärs inga resekostnader. Inom området överskrider resorna från det närmaste servicestället sällan 50 kilometer och på grund av jämlikheten mellan kunderna uppbärs inga resekostnader.

För allmän brandsyn av bostadshus uppbärs ingen avgift. Extra brandsyn på begäran av kunden är avgiftsbelagd. Dessutom är brandsyn vid ibruktagandet av en byggnad, det vill säga särskild brandsyn, avgiftsbelagd för husbolag som är skyldiga att göra upp en räddningsplan (bostadshus med minst tre lägenheter). För andra bostadshus är särskild brandsyn avgiftsfri. Särskild brandsyn förrättas om myndigheten som beviljat bygglov i sitt beslut om lovet har förutsatt brandsyn före ibruktagandet.

I helhetskostnaden för en arbetstimme på ett tillsynsbesök har man utöver lönen beaktat bikostnader (semesterpenning + olycksfallsförsäkringspremie + KomPL-avgift + sociala avgifter) samt de allmänna kostnaderna för räddningsverkets verksamhet (lokaler, el, datakommunikation, förvaltning, fordons- och bränslekostnader etc.) i förhållande till personalen som utför tillsynsarbete som vältrats över på den.

Personalresurserna som används för tillsyn inom områdets räddningsväsende har fastställts för kostnadsberäkningen. Utgifterna för stödtjänster och hyror, el, underhåll m.m. har vältrats över på huvudprocesserna i förhållande till personalresurserna. På grundval av detta beräknades helhetskostnaden för ett årsverke inom tillsynsverksamheten. Vid beräkning av effektiva arbetstimmar i ett årsverke har man dragit av semestrar och genomsnittlig sjukfrånvaro från det årliga antalet timmar.

Enligt de ovannämnda beräkningsgrunderna var timpriset på tillsynsverksamheten vid Mellersta Nylands räddningsverk, 49,20 euro, den förmånligaste tillsynsavgiften för räddningsverken i HIKLU-området 2020. Avgifterna har efter det justerats utgående från utvecklingen av prisindex för kommunernas basservice för 2021 (+2,0 procent) och för 2022 (+2,5 procent). Det förslås att taxan höjs för 2023 (+2,4 procent) varvid det höjda timpriset för 2023 är 52,00 euro när det avrundas neråt.

Avgifter som tas ut med stöd av annan lagstiftning

Avgiftsbelagda uppgifter som det föreskrivs om i annan lagstiftning är bland annat behandling och tillsyn av anmälningar om liten hantering och upplagring av kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), ibruktagningsinspektion av oljeeldningsaggregat enligt statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (855/2012) samt inspektioner enligt statsrådets förordning om övervakning av tillverkningen och upplagringen av explosiva varor (819/2015). Enligt 131 § i lagen 390/2005 fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om när en räddningsmyndighets prestationer ska vara avgiftsbelagda och om storleken på de avgifter som tas ut på det sätt som föreskrivs i lagen om välfärdsområden. Timpriserna för dessa prestationer är desamma som timpriserna för tillsynsåtgärderna som avses i räddningslagen. Kemikalietillsynens experter vid räddningsverken i HIKLU-området har fastställt den typiska tiden som krävs för de ovannämnda åtgärderna och priset har fastställts utifrån detta. Timpriset som taxan bygger på och grunden för dess

höjning är detsamma som timpriset för tillsynsuppgifterna enligt räddningslagen.

Ingen avgift tas ut för behandling av anmälningar om användning av fyrverkerier som godkänts för detaljhandel, detta för att hålla tröskeln för att göra en anmälan så låg som möjligt.

Avgifter för felaktiga brandlarm

En förutsättning för att en avgift tas ut är att brandlarmanläggningen tidigare har orsakat felaktigt larm (ERHE) och att den lokala räddningsmyndigheten skriftligt har uppmanat ägaren eller innehavaren av objektet eller verksamhetsidkaren att reparera anläggningen. För felaktiga brandlarm tas en avgift ut från och med det tredje felaktiga brandalarm under 12 månader. Avgiften får tas ut av objektets ägare eller innehavare eller verksamhetsidkaren.

Storleken på avgiften har beräknats genom att fastställa:

- räddningspersonalens arbetstidskostnader, på vilka andelen ERHE-uppdrag har övervältrats.

- räddningsverkets bränslekostnader samt

- årskostnaderna för avtalsbrandkårer, på vilka andelen uppdragsarbetstimmar har övervältrats.

Den här beräkningsmodellen har tillämpats vid majoriteten av räddningsverken i Finland, och den har utvärderats i förvaltningsdomstolen flera gånger sedan 2011. Beräkningsmodellen har konstaterats vara korrekt motiverad.

Vid bedömning av avgiften för ett individuellt ERHE-uppdrag kan 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) tillämpas. Enligt paragrafen i fråga får för en eller flera myndigheters prestationer av samma slag fastställas en lika stor avgift även om kostnaderna för utförandet är olika. När storleken av en sådan fast avgift bestäms, ska den genomsnittliga totalkostnaden för prestationen beaktas.

Den genomsnittliga ERHE-utgiften fås genom att räkna medeltalet för ordinarie personalens och avtalsbrandkårens utgifter som har viktats med de utförda arbetstimmarerna.

Enligt de ovan beskrivna beräkningsgrunderna var avgiften för felaktiga brandlarm vid Östra Nylands räddningsverk, 1 127,94 euro, den förmånligaste avgiften av det slaget för räddningsverken i HIKLU-området 2020. Taxan har efter det justerats utgående från utvecklingen av prisindex för kommunernas basservice för 2021 (+2,0 procent) och för 2022 (+2,5 procent). Det förslås att avgiften höjs för 2023 (+2,4 procent) varvid den höjda avgiften för felaktiga brandlarm för 2023 avrundas till 1 206,00 euro.

De årliga kundavgifterna för tillsynsuppgifter uppgår till en aning under 200 000 euro och för felaktiga brandlarm har man fakturerat över 100 000 euro. Antalet tillsynsuppgifter ökar varje år och därmed även inkomsterna från och utgifterna för dem. I fråga om felaktiga brandlarm strävar man efter att undvika att sådana uppstår och avgiften eller hotet av en avgift verkar ha stannat på samma nivå när objekten med brandlarmanläggningar brand ökar. I fråga om avgiftsinkomster som hänför sig till oljeskador förekommer betydande årlig variation beroende på hurdana oljeskador som har inträffat under det gällande året. Kostnaderna som indrivs av den som har orsakat oljeskadan har ingen betydande inverkan på räddningsverkets resultat, eftersom den motsvarande mängden huvudsakligen har varit extra utgifter.

Övriga avgifter

Utöver de lagstadgade uppgifterna sköter räddningsverket också sådana icke-brådskande uppgifter som inte äventyrar räddningsberedskapen. För sådana uppgifter får man ta ut en avgift enligt räddningsverkets prislista. Västra Nylands räddningsverk föreslår att serviceavgifternas struktur bevaras oförändrad så att avsnittet som gäller uthyrning av materiel och personal finns i en separat bilaga som skickas endast på begäran till aktörer som är berättigade att hyra materiel eller personal. I fråga om materiel- och personaluthyrningens avgifter föreslås inga höjningar i tim- och uthyrningspriserna för 2023. I bilagan om materiel- och personaluthyrning har man preciserat endast ett avsnitt om oljebekämpningsfartyg genom att utöver timavgiften lägga till en dagsavgift på prislistan.

Typiska uppdrag som föreslås för räddningsverket är bland annat olika slags säkerhetsbevakning som orsakas av olika fel- eller störningssituationer, som verksamhetsutövaren själv ansvarar för, men som hen inte har kunskaper eller materiel för. Dessutom har räddningsverket tillgång till sådan materiel som annars kan vara svår att skaffa och som då kan hyras ut till kunden för kortvarigt bruk. Uthyrningssituationer uppstår också i uppdrag där det är ändamålsenligt att lämna kvar räddningsverkets materiel för bekämpning av följdskador varvid bekämpningen av skador inte avbryts.

I vissa situationer är räddningsverket berättigad till en ersättning av den som orsakat skadan, då används prislistan för räddningsverkets icke-brådskande tjänster som grund för avgiften.

I fråga om utbildningstillfällen och säkerhetsbevakningar kan man med beställaren komma överens om ett fast pris eller en annan grund för avgiften, varvid räddningskommendören fastställer priset.

Enligt 22 § 8 mom. i lagen om välfärdsområden har välfärdsområdesfullmäktige i uppgift att besluta om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Bilaga

- 1 Räddningsverkets tillsyns- och serviceavgifter från och med 1.1.2023

Tilläggsmaterial

Beslutshistoria